

יום ד', ה' בחשון תשס"ה (20 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"העזרה הבולטת ביותר באה מיהודי ארה"ב. הקהילה היהודית-אמריקנית, שצמחה במהירות בשני העשורים הקודמים, נטלה על עצמה להגן על היישוב היהודי הזעיר בארץ." [מהדף של אתמול, ד' בחשון]

היום, ה' בחשון, לפני 90 שנה [שנת תרע"ד, 1914], יעקב שיף, לואי מרשל ופליקס וורבורג ייסדו את ה'וועד היהודי האמריקאי לסיוע' [American Jewish Committee] "Relief Committee", שבעבור כחודש ימים התמזג עם עוד שני ארגונים: 'הוועד המרכזי לסיוע' ו'ועד העם לסיוע' ליצור את ארגון הג'וינט, הוועד היהודי האמריקאי המאוחד לסיוע

[American Jewish Joint Distribution Committee], בקיצור "הג'וינט" או ה-JDC. חורבן קהילות היהודים באירופה בשואה הנוראה 25 שנה לאחר מכן מסתיר מעינינו את האסון שחל על מיליוני היהודים שנלכדו בארצות המלחמה בשעת מלה"ע הראשונה – "המלחמה הגדולה", כפי שנודע אז. יהודים בארצות מזרח אירופה, ברוסיה וכן ביישוב בארץ-ישראל פנו לסיוע מאחיהם בארצות "העולם החדש", בעיקר בארצות-הברית. בין הראשונים להיענות לקריאה הנרגשת הזו היה ה"איגוד האורתודוקסי" בראשות רמ"ז מרגוליס ורב פ' קליין. נשלחו מברקים לכל הקהילות להתרים את הציבור בליל "כל נדרי". עוד שבוע לפני-כן, כבר הוקם 'הוועד המרכזי לסיוע' ולמשך 5 שבועות, ה"קמפיין" הצליח להרים מאות אלפי דולרים. הכריז הנשיא ווילסון, בתגובה לפנייה מהאיגוד, את היום ה- 27 בינואר 1916 [כ"ב בשבט], כ"יום לסיוע היהודים", ובאותו יום גויסו \$2,000,000 - סכום לא מבוטל לאותם הימים כאשר זוכרים שערכו של הדולר אז היה כ-פי 15 לעומת ערכו היום, וגם שמצב רוב הקהילות היה דל – ברובם, האנשים היו חדשים למדינה. בעקבות יוזמת הסיוע של האיגוד האורתודוקסי, הציבור ה"לא-דתי" אמרו "גם אני רוצה לעזור", והיום, כאמור, חודש לאחר קום 'הוועד המרכזי לסיוע', נוסד 'הוועד היהודי האמריקאי לסיוע'. למען יעול המערכת, התמזגו שני הארגונים הללו יחד עם ה- 3 ['ועד העם לסיוע'] כעבור עוד חודש [ט' בכסלו] כדי ליצור את ה'ג'וינט'.

הג'וינט הוא ארגון שנוסד על מנת להגיש סיוע ועזרה לכל יהודי נזקק באשר הוא. במהלך המלחמה סייע הארגון ליהודים ברחבי אירופה ובארץ ישראל, שסבלו באותה עת. הסיוע כלל אספקת מזון, עזרה רפואית, לבוש וכסף. עלות הסיוע הוערכה בסכום של 15 מיליון דולר, כאשר מתוך סכום זה קיבל היישוב היהודי בארץ ישראל כ- 2 מיליון דולר. לאחר מלחמת העולם הראשונה, החל הארגון לסייע למשפחות של פליטים יהודיים, בעיקר מרוסיה ומפולין, שהיגרו מערבה כדי להימלט מן הפוגרומים המאיימים בארצות מוצאם. [המלחמה אולי הסתיימה, אך בשביל הגויים באירופה וברוסיה, כלפי היהודים היה "ביזניז כרגיל"]. לסיוע זה זכו כ- 14,000 משפחות. בנוסף, העמיד הארגון לרשות יהודי אירופה הלוואות נוחות כדי לסייע להם לרכוש השכלה ולהשתלב בחברה הסובבת. בזמן השואה עסק הג'וינט במשלוח חבילות מזון למחנות הריכוז ולגטאות ובארגון בריחה והצלה.

[http://www.amalnet.k12.il/meida/masa/articles/jews0019.asp?bit=1&tat=2]

עם עליית הנאצים לשלטון בגרמניה, נרתם הג'וינט לעזרתם של היהודים שם – פתח בתי ספר מיוחדים לילדי יהודים שגורשו מבתי ספר הכלליים ופעל באירגון הגירתם מגרמניה.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ה' בחשוון תשס"ה (20 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

אנשיו העבירו סכומי עתק למחתרת היהודית בפולין ומימנו את בריחתם של כ- 80,000 יהודים. כן תמך במעפילים שכלאו הבריטים בקפריסין. [לקסיקון מן המסד ליהדות ולציונות]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל